

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE PISKIJKER

Blijspel in 3 bedrijven

door

Gaston van der Gucht

Kermistoneel 80

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1990

(N° 1858)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste **NEGEN** tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Wettelijk Depot D/1990/220/48
ISBN 90-385-0045-9

© 1990 Toneelfonds J. Janssens/Gaston van der Gucht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit blijspel werd geschreven ter gelegenheid van "Duizend jaar kermis te Wetteren". Het is een volksstuk dat geen enkele andere bedoeling heeft dan de mensen een paar uurtjes te laten lachen. Het wordt natuurlijk in het dialect gespeeld, behalve de rollen van Goeleke en Hendrik, aangepast door de regisseur aan de plaatselijke toestanden want het dorp Boordegem bestaat in Vlaanderen niet en de plaatselijke politieke partijen als de Ratten en de Muizen, die bestaan alleen in het dorp waar ik mijn jeugd heb doorgebracht, maar dat dorp is met de fusie verdwenen, en de mensen die in mijn toneelstuk voorkomen leefden zeker daar niet. Ze leefden alleen in mijn verbeelding.

Wetteren, 11 juli 1980.

1880

PERSONAGES

3 dames - 6 heren

Sis Dammekens, gepensioneerd ambtenaar

Eulalie, zijn zuster

Madame Romanie De Schepper

Goeleke, een nichtje

Octaaf, de facteur

Giel, zijn zoon

Hendrik, een jonge dokter

De pastoor

De champetter

Dit stuk moet in het dialect gesproken worden.

EERSTE BEDRIJF

De woonkamer van Sis Dammekens en zijn zuster Eulalie, twee gepensioneerd menschen, die terug naar hun geboortedorp zijn komen wonen. Een doodgewone kamer van menschen die het nu "rustig aan" doen. Het is half tien in de voormiddag.

EULALIE : Kom toch binnen madame De Schepper. Ik ben dadelijk klaar.

ROMANIE : 't Is tijd ook, Eulalie. Want er zal veel volk in de begraafing zijn. Miel Vagenende was gekend gelijk slecht geld, zoals ze zeggen, en hij had veel vrienden..

EULALIE : 't Waren nogal de vrienden, klein volk, toogplakkers, caféprofeten en uitleggers.

ROMANIE : Miel heeft jaren in de gemeenteraad gezeten.

EULALIE : Ja natuurlijk, omdat het allemaal toogplakkers en uitleggers zijn die politiekers, de muizen zowel als de ratten, allemaal één pot nat.

ROMANIE : Miel was hij noch van de muizen, noch van de ratten.

EULALIE : Neen, Miel had het nogal hoog in zijn bol. Hij moest alleen opkomen bij de verkiezingen. Tégen de muizen en tégen de ratten. Met de rode. Hebt gij dat ooit geweten op een klein dorp als Boordegem, socialisten in de gemeenteraad ? Allez, één socialist in de gemeenteraad.

ROMANIE : Gij moogt er van zeggen wat dat gij wilt, maar Miel had veel vrienden. Heel veel.

EULALIE : Ja, arme soort van uit de kleine huizekens, vechters en plakkers.

ROMANIE : 'k En weet niet dat Miel ooit gevochten heeft...

EULALIE : Neen ?

ROMANIE : Neen.

EULALIE : Wat hedde gij voor Miel ?

ROMANIE : Niets. Ik kàn er niets meer voor hebben want hij is dood.

Maar in de tijd dat Albert zaliger nog leefde, kwam hij veel bij ons over de vloer...

EULALIE : 't En deugt er niet, daar waar veel vreemde mannen over de vloer komen. Daar komen altijd vodden van, zei mijn moeder zaliger.

ROMANIE : Albert en Miel waren goede vrienden, heel goede vrienden. Ze waren zij in dezelfde boldersclub en in dezelfde schuttersgilde.

EULALIE : Awel santé, het verschoont nog iedere dag, 't is goed dat de pastoor dat niet weet. Gij als wijkmeesteres van de K.A.V. en uw man bevriend met Miel Vagenende.

ROMANIE : En wat dan nog ? Ik wil alleen maar zeggen dat Miel een goed mens was, die niet te vies of niet te lui was om zijn handen uit te steken.

EULALIE : Vaneigens, hij stak overal zijn handen uit. Is er één man die zijn handen niet uitsteekt als hij de occasie krijgt ? Vooral als het niet om te werken is.

ROMANIE : Dat heb ik nooit ondervonden. En kwaad wordt er van de mensen rap verteld. Allez, als dat kwaad is. Ik zeg, Miel was een serieuze kerel en gij zult eens horen wat de pastoor in zijn preek allemaal voor schoons zal vertellen.

EULALIE : Ja, daar ben ik niet nieuwsgierig naar. Die pastoors van tegenwoordig, over iedereen vertellen ze goed. Ze durven niet meer doorklappen want 't is triestig, straks komt er niemand meer naar hun winkel.

ROMANIE : Allez, zijt gij gereed ? Vrouwen die te veel uitleggen laten de pap aanbranden.

EULALIE : Och, 't is onze Sis, eer dat gij die 's morgens beneden krijgt.

ROMANIE : Ja, oude paarden komen moeilijk in gang hé.

EULALIE : Hij is niet oud.

ROMANIE : A...66

EULALIE : Hoe 66 ?

ROMANIE : Hoe 66 ? Dat is toch niet moeilijk. Hij is een jaar met pensioen. Een klerk gaat met pensioen als hij 65 is, dat weet toch iedereen.

EULALIE : Sis was geen klerk, Sis was een ambtenaar. Staatsambtenaar op het ministerie in Brussel.

ROMANIE : Daar ken ik geen verschil tussen, voor mij zijn alle penne-likkers mannen van de belastingen. 'k Zie liever hun hielen als hun tenen.

EULALIE : Gij ziet dat gij niet dikwijls uit Boordegem weggeweest zijt.

ROMANIE : Niet weggeweest ? Ik ging alle jaren naar Beauraing, naar Scherpenheuvel en twee keer naar Halle, eens in mei en eens in oktober. En twee keer ben ik met de K.A.V. naar Lourdes geweest.

EULALIE : Lourdes, Oostakker zeker ?

ROMANIE : Neen, neen : Lourdes in Frankrijk, 't jaar dat Van Impe de eerste over de Tourmalet reed. En Albert is eens naar Duitsland geweest, naar Soest, waar hij soldaat was na de oorlog.

EULALIE : Ging hij ginder misschien een oud lief bezoeken ? Want die soldaten na de oorlog in Duitsland, die verbroederden niet, ze verzusterden.

ROMANIE : Gij moogt zeggen wat dat gij wilt maar 't waren ginder vriendelijke mensen en ik mocht ook mee daar naartoe maar...

EULALIE : Maar wat ?

ROMANIE : Dat Duits brood hé.

EULALIE : Hoe dat Duits brood ?

ROMANIE : Ach, gij weet dat ik zo rap de afgang heb...afgang...allez de diarree...mijn darmen zijn te zwak, zegt de dokter.

EULALIE : Zeker die jongen dokter. Die jonge doktoors weten altijd iets. Hoe meer dat ze het hun klanten verbieden, hoe meer dat zij zelf roken en whisky zuipen.

ROMANIE : Neen, neen, de oude, dokter de Vriendt.

EULALIE : Was hij nuchter als hij dat zei ?

ROMANIE : Hij heeft dat meer als één keer gezegd. Vroeger als Albert nog leefde hé, kwam hij 's avonds een druppelke drinken, achter zijn ronde.

EULALIE : 't Was bij u zeker de zoete inval ? Wie kwamen er daar allemaal niet drinken ? Miel Vagenende en zijn soort uit de klein huizekens en dokter de Vriendt met al zijn gekende vrienden. De pastoor ook zeker ?

ROMANIE : A ja, dat is zeker. De pastoor kwam dan om Sint Pieters penning.

EULALIE : Alle weken ?

ROMANIE : Nogal dikwijls. Hij was ook een vriend van Albert zaliger.

EULALIE : Ze zouden zij beter in hun kerk blijven of de zieken bezoeken.

ROMANIE : Of bij u komen zeker ?

EULALIE : Als ze komen zijn ze welkom, dat weten ze.

ROMANIE : Allez, 'k ga maar voor gaan hé. Ik sta hier 'al een kwartier te wachten en gij zijt nog niet gereed, en vriendelijk zijt gij vandaag ook niet, hé Eulalie, zeker van de mare bereden vannacht.

EULALIE : Maar Romanie, ik ben nooit getrouwd geweest ! Dat vergeet
gij zeker ?

ROMANIE : 't Is niet omdat gij niet getrouwd zijt dat gij niet bereden
wordt hé, allez van de mare...ik ga maar rap naar de kerk en ik
zal een stoel houden, voor u en voor madame van de secretaris,
vlak voor het hoogkoor. Dan kunnen wij de pastoor en de familie
goed zien bij de offerande.

EULALIE : Dat ik zo laat ben is allemaal de fout van onze Sis. Straks
zit de familie al in de kerk en ik sta hier nog rond te draaien
gelijk een kieken dat een ei moet leggen.

ROMANIE : Dat is juist, nu dat gij het zegt. En wat ei moet gij leggen ?

EULALIE : De melkboer die subiet hier staat, en als ik niets zeg, dan
giet hij weer twee liter melk uit. Hij doet niets liever dan
gieten en hij legt dan nog een pakje boter in de zon te smelten.
Dat mag ik dan weer allemaal betalen, en de facteur die nog moet
komen en altijd wat weet, die welweter, en...ja dat heb ik nog
niet verteld hé, dat nichtje dat hier komt wonen, alleszins voor
een tijdje, die kan alle dagen, alle uren, wat zeg ik, alle
minuten arriveren. 't Is allemaal zo slecht gearrangeerd. Dat
hebt gij met dat stadsvolk, die kunnen niets ordentelijk doen.

ROMANIE : Nichtje ? Wat kunt gij toch geheimzinnig doen. Ik weet ik
daar niets van. Of is het weeral een topgeheim van de familie
Dammekens misschien ? Gij vergeet zeker dat ik nog verre familie
ben van u. In 't zevende knoopsgat.

EULALIE : Ach mens, 't is daarmee dat ik zo een beetje kattepierig loop.
Ik zal het u maar zeggen. Maar op zwijgens hé Romanie.

ROMANIE : Natuurlijk.

EULALIE : Ons Clara, gij herinnert u toch ons Clara nog ? Die is thuis
weggegaan...allez weggelopen met een vent van niemendalle uit
een café in Antwerpen, alzo een stuk nozem, en ons Clara is nu
gestorven.

ROMANIE : Dat weet ik.

EULALIE : Hoe ? Weet gij dat al ? Dat is ook kunnen zwijgen. Hoe zoudt
gij dat nu weten ?

ROMANIE : Ze is gestorven zaterdag voor veertien dagen en ze is de
dinsdag nadien in alle stilte begraven. En er was niemand van de
familie in de begraafing.

EULALIE : Hoe weet gij dat ?

ROMANIE : Ik mag dat niet zeggen. Ik heb op mijn communiezieltje be-
loofd van het nooit te vertellen.

EULALIE : Allez, zeg het mij dan maar rap !

ROMANIE : Op zwijgens hé Eulalie ! De koster heeft het mij verteld.

EULALIE : Wacht als ik hem tegenkom...Hij zal wat rond zijn ezelskop
krijgen, de kaarsendief, de babbelduif, de loerder !

ROMANIE : Op zwijgens hé ? Eulalie.

EULALIE : 'k Weet wel wat ik moet zeggen en wat ik moet zwijgen.

ROMANIE : Dan is 't goed.

EULALIE : Hewel, die filou uit Antwerpen heeft haar in de tijd natuur-
lijk laten zitten, met een plat kind, ons Goeleke. En nu is dat
Goeleke een wees en de pastoor van Antwerpen heeft ervoor ge-
zorgd dat dat kindje bij ons komt inwonen. Zeker voor een tijdje.

ROMANIE : Ja, dat zal wel een deken zijn zeker of een bisschop.

EULALIE : Maar wanneer ze komt, dat weet ik niet. Ik heb al een noeven
begonnen opdat alles goed zou aflopen. Zo'n stadskindje in huis,
dat zal nogal een verandering meebrengen. Ik ben nooit getrouwd
geweest en onze Sis heeft zijn Julienne vroeg verloren. 't Is
natuurlijk wel een zeer braaf en godvruchtig kind. Zeer kriste-
lijk opgevoed, maar ja. Wij zijn geen kinderen gewend. Begrijpt
gij nu waarom Sis in huis moet zijn als ik naar de begraafing ga.
De melkboer, de facteur en Goeleke. Iemand moet ze opvangen.

ROMANIE : 'k Ben weg. Ik heb het nu al drie keer gezegd, maar nu ben ik
weg. 'k Zou niet geren vanachter in de kerk moeten rechtstaan,
want dan hebt gij niets gezien en weet gij niets te vertellen.
Allez, tot subiet hé. (af)

EULALIE : Sis, Sis waar blijft gij ?

SIS : 'k Kom, 'k kom, 't en brandt toch niet zeker ? 'k Ben niet met
pensioen gegaan om pompier te worden.

EULALIE : 't Doet ! 't Brandt wel.

SIS : Ja ? Laten branden ! 't Brandt bij mij ook.

EULALIE : Bij u ?

SIS : Ja, in mijn keel. Mijn keel is zo droog als een stopsel. Staat
er iets in de frigo ?

EULALIE : Spa.

SIS : Anders niets dan spa ?

EULALIE : Plat water. Dat is wat gij 's morgens vandoen hebt. Plat water
of karnemelk. Sedert dat gij met pensioen zijt is uw keel iedere

morgen droog. En dat het nog maar alleen uw keel was maar het is uw maag en uw lever bij.

SIS : Wat wilt gij ? Ik ben met een droge lever geboren. Dat is erfelijkheid mens, daar kan niemand iets aan doen. Ons vader had dat ook. De helft van de mannen in Vlaanderen hebben dat.

EULALIE : Iedere avond gaan kaarten bij die aardige Simonne.

SIS : 'k Vind Simonne een schone en een vriendelijke vrouw. Zen is nog zo aardig niet.

EULALIE : En bier drinken, bier tegen de sterren op, en ik zit hier maar alleen te koekeloeren voor de teevee.

SIS : Ik houd niet van sexfilms.

EULALIE : 'k En kijk niet naar sexfilms.

SIS : Als gij naar geen sexfilms moogt kijken hebt gij geen teevee van doen.

EULALIE : 'k En weet niet dat gij niet beschaamd zijt ! Wij zijn altijd van goeden huize geweest.

SIS : Ons vader was hij een breier, juist gelijk al de andere mans hier in de straat. Niet min of niet meer.

EULALIE : Maar hij was bij de katholieke vereniging en de meeste mannen waren hier allemaal socialisten.

SIS : Ze hadden misschien gelijk. Wie zal 't zeggen ?

EULALIE : En ik ben verpleegster geworden in het kindervelzijn en gij waart een hoge ambtenaar in het ministerie.

SIS : Ja, dat is juist. Ik zat op de zevende verdieping en ik was daar huissier. Doodgewoon huissier. Dag meneer Bollekens, de correspondentie meneer Matthijs. Bonjour monsieur Dupont, il fait beau aujourd'hui. Complimenten mens ne gehelen dag een geheel jaar en een geheel leven complimenten. En dorst met hopen.

EULALIE : Wat komt dat hier te pas ? Dorst hebt gij altijd gehad. Dat is chronisch bij u.

SIS : Daar kan ik niets aan doen. Ik ben bang dat ik uitdroog.

EULALIE : Gij zult niet teveel dorst afgezien hebben zeker ? Ik ken die mannen van het ministerie.

SIS : Ja, tot aan de derde verdieping gaat dat. Gij zijt subiet beneden, subiet buiten, subiet in het café chez Jeanne met de dikke tetten, en subiet weer terug op uw plaats. Maar de zevende verdieping mens, de zevende. Ascenceur in. Brrr ! Stoppen op zes,

Brrr ! stoppen op vijf, Brrr ! stoppen op vier, Brrr weepnaar vijf, in één keer naar drie, twee, één, gij zijt al een half uur op weg eer dat gij naar de charmes van Jeanne kunt kijken. Gij moet direct twee pilskens in één keer drinken want gij staat er tegenover de mannen van 't derde al zeker twee ten achter. En tegen dat gij weer boven zijt moet gij al vliegen naar het toilet want die eerste pils zit al te duwen. En er zit juist altijd iemand op als gij het nodig hebt. En ondertussen : Où est monsieur Dammenkens ? Il est toujours introuvable. Die godverdomme zit zeker weeral bij die dikke tette in dat cafeetje te pintelieren. En als gij weer achter uw bureautje wilt kruipen staan ze met zeven gelijk te schreeuwen gelijk een kudde vrouwen in de G.B. Gij verstaat er geen gebenedijd woord van en ze willen allemaal gelijk bediend worden. Dat was mijn leven. Zesendertig jaar lang ! En daarvoor moet gij eerst nog in het examen geslaagd zijn.

EULALIE : Geslaagd ? Geslaagd ? Gij zijt nooit geslaagd. Een ander kunt gij dat wijsmaken, maar mij niet. Gij zijt daar gekomen omdat gij met de bevrijding ook een witte band aangetrokken hebt en u bij de weerstanders hebt gevoegd. En dan nog een trap onder uw broek van een volksvertegenwoordiger. Benoit Van Acker in zijn tijd.

SIS : Ik heb toch een examen moeten afleggen. Achteraf. Dat zijt gij vergeten zeker ?

EULALIE : Luistert naar dit examen. De melkboer moet hier 10 eiers leggen.

SIS : Legt de melkboer zijn eieren zelf ?

EULALIE : Tien eiers zeg ik. Een half pond boter en een liter babeurre. Als de facteur komt, misschien met een brief van Goeleke, laat gij hem niet binnen. Hij is er altijd op uit om druppels te krijgen en 't is een babbelaar eerste klas.

SIS : Dat zijn alle facteurs. Alle goede facteurs. Zij brengen het nieuws rond, het goed en het slecht, juist gelijk de agenten.

EULALIE : En misschien komt Goeleke wel. (stilte)

SIS : Goeleke van ons Clara. (stilte)

EULALIE : (Nu veel zachter) Wij moeten dat meiske goed ontvangen Frans. Gij zult een beetje meer op uw tellen moeten passen als dat kind in huis is. Wij hebben een verantwoordelijkheid tegenover haar...

SIS : En tegenover ons Clara. Ze heeft een hard leven achter de rug.

Misschien hebben wij alle twee niet genoeg voor ons Clara gedaan.

EULALIE : Wij zijn van goed volk. Wij hebben alle twee geheel ons leven gewerkt en wij hebben een eigen huis en een beetje centen. Er is niemand die op ons iets tegoed heeft. Wij kunnen gelukkig zijn.

SIS : Ik zou veel gelukkiger geweest zijn had ik Julienne mogen houden en had ik een geheel huishouden kinderen gehad. Beren van kinderen !

EULALIE : Wij hebben nu een kind en wij gaan er goed voor zijn.

SIS : Ja.

EULALIE : Gij zult wat minder moeten gaan kaarten bij Simonne en 's avonds eens thuis blijven. En misschien bestuurslid worden van het een of het ander cultureel of godsdienstig genootschap: het Davidsfonds of Sint-Vincentius a Polo, of 't één of 't ander. Dat geeft standing.

SIS : Misschien bestuurslid van de fanfare of van de toneelbond.

EULALIE : Neen zulle, dat nooit niet. Bij de muzikanten zijn het allemaal dronkaards. Zij hebben nog geen noot gespeeld en ze staan al met een pint in hun handen, en in die toneelmaatschappijen doen ze niet anders dan andermans vrouwen kussen. Dat is niet deftig en zeker niet voor mensen van ons soort. Wij zijn deftig volk. Allez, peinst er nog eens over. Ik moet mij haasten om op tijd in de begraving van Miel Vagenende te zijn.

SIS : Voor Miel moet ge niet veel lezen. Die is zo in de hemel.

EULALIE : Wat ? Ne socialist in de hemel ? Zoudt gij willen dat de hemel rood kleurt ?

SIS : Zeker. In de hemel zeg ik. Zes kinderen groot gebracht en dag en nacht gewerkt en gewroet om ze allemaal eten en kleren te geven en dan nog gereed staan om andere sukkelaars te helpen en bij te staan, dan vraagt ons Heer niet of dat gij rood of blauw of groen zijt. Maar ons Heer weet hoeveel dat gij in uw huisgezin en in de gemeenschap gepresteerd hebt. Hoeveel nachten dat gij met zorg hebt wakker gelegen en hoe dikwijls dat gij op 't toilet hebt zitten wenen. Zo'n mensen komen in de hemel, maar al de die die van hun eigen zo content zijn en te lui zijn om hun dikke kont uit een zetel op te heffen om iemand te helpen, daar zet ik een groot vraagteken achter. Allez, ik zal maar een beetje koffie drinken, want van spa zou mijn maag kunnen ver-

schieten en dan krijg ik afgang gelijk Madame De Schepper.

EULALIE : Gij moet altijd met alles lachen gij. Ook met de mensen.

SIS : 'k En lach daar niet mee, Madame De Schepper is een schoon vrouwmens, altijd geweest, goed gefabrikeerd van oren en poten. Ik zou bijkans zeggen nog met d'hand gemaakt, gelijk voor de oorlog. Maar als ze verschiet moet ze naar 't toilet lopen en dat is zeker niet plezierig.

EULALIE : 'k Ben weg, 'k ben eigenlijk al over tijd.

SIS : 't En klept nog niet.

EULALIE : De wind zit in 't verkeerde gat. Dan hoort gij dat niet. Let op de melkboer hé. (af)

SIS : Jaja, ja natuurlijk dat de wind verkeerd zit, de stank van de varkensnoten...(stilte, drinkt een tas koffie) komt weer naar hier gewaaid. Wij zullen weer geheel de dag onze neus moeten dichtknijpen. (Er wordt gebeld) Nondedju, er wordt gebeld. Is de melkboer daar nu al ? Dat is zeker met dat er zoveel schoon vrouwvolk naar de begraafing van Miel Vagenende is, anders is die kerel hier zo rap niet. Wacht, ik moet nog een melkpan halen. (Af. Facteur op.) Nondedju facteur, is dat verschieten.

OCTAAF : Verschieten, verschieten, waarvan ? Al dat een mens verschiet is hij kwijt, meneer Dammekens.

SIS : Ge staat daar zo met een keer in huis.

OCTAAF : De voordeur staat open. En waar de voordeur open staat daar verwachten ze iemand. Ik peinsde bij mezelf, hier verwachten ze Octaaf de facteur. En hier ben ik.

SIS : Is er iets bijzonders ?

OCTAAF : Och, ik heb eens gekeken. Buiten deze brief, die uit Antwerpen komt, dat zal zeker van dat kind van Clara zijn en die brief van de pensioenen over de cumul is het allemaal niet veel apart. De moeite niet weerd om er voor thuis te blijven.

SIS : Waarom zegt gij dat ?

OCTAAF : Omdat gij thuis zijt, meneer Dammekens en dat de voordeur wage-wijd open stond. De drie vierden van de mensen die vandaag niet moeten werken zijn naar de begraafing van Miel Vagenende. De cham-petter heeft er de dop voor verlegd en al de zieken van de mutualiteit mogen van de namiddag naar de visite in de polikliniek gaan. 't Zal een fameuze dag worden voor de cafés en vanavond in veel huishoudens weeral bal populaire.

- SIS : Dat zou wel kunnen Octaaf. Miel zal het zeker wel zo voorzien hebben. Hij zal er vanuit de hemel zitten om lachen.
- OCTAAF : Denkt gij ook dat Miel in de hemel rijstpap zit te eten met d'engelkens, meneer Dammekens ?
- SIS : Ja 'k, Octaaf. Miel was een goed mens, dat zei iedereen. En dat komt gij alle dagen niet tegen.
- OCTAAF : Zie, ik vind dat schoon. Al jaren is er hier op het dorp miserie en ruzie tussen de ratten en de muizen. De muizen zijn een beetje katholiek en de ratten bleekblauw liberaal. En daar-tussen liep Miel Vagenende, de socialist. Tweehonderd één en veertig stemmen. Allemaal kleine dankbare menskens. Een prestatie! En iedereen zag hem gaarne.
- SIS : Dat is juist, Octaaf.
- OCTAAF : Die ratten en die muizen hé, meneer Dammekens, dat noem ik folklore. Echte folklore. Dat zijn oude vetes van families onder-ling. Om een erfeniske of een gracht of een verloren lief. Allemaal eigenbelang en eigenliefde. Er zijn twee muzieken, twee mutualiteiten, twee vakbonden, twee vrouwenbonden, twee toneelbonden. Allemaal folklore. Ze hebben nog geen bekwaam volk ge-noeg om van alles één te maken, en toch moeder er twee zijn voor de dikke nek van meneer A en de zure oprispingen van madame B.
- SIS : Misschien hebt gij wel gelijk.
- OCTAAF : 'k Heb gelijk meneer Dammekens, 'k heb altijd gelijk. Zie, ik ga me eens vijf minuten zetten, want gij moet weten, ik heb nogal 'n grote ronde en met een zak van vijfendertig kilo op uw lijf. Ik zeg u maar dat. En de mensen zijn wel vriendelijk zulle, ze praten ze een babbelke en ze zeggen zij vriendelijk goeiendag maar ze zeggen zo weinig : zet u Octaaf en drink ne keer een druppelken. Een druppelke in de voornoen, dat kan deugd doen.
- SIS : Zet u Octaaf en drink ne keer een druppelken.
- OCTAAF : Merci meneer. Ge moest gij dat niet gedaan hebben, maar allez.. omdat gij aandringt.
- SIS : Een klare of een zoete ?
- OCTAAF : Als het voor u gelijk is een klare meneer Dammekens en als gij soms te ver moet zoeken, het mag gerust ne whisky zijn. Dat is voor mij juist hetzelfde. 't Is het gebaar dat telt.
- SIS : 'k Heb dat verstaan, Octaaf.

OCTAAF : Zie, die mannen op het stadhuis bijvoorbeeld. Ik weet dat natuurlijk niet goed, ik ga alle dagen naar het stadhuis en ik draag daar wel vijftig kilo brieven en pakken, die mannen gaan rond tien uur eens haar het toilet hé, maar ja's man, rap de trap af en bij Irma Pijpe binnen, een druppel en nog een druppel. En als er toevallig iemand in het café staat die ze niet al te best kennen dan zeggen ze dat ze tandpijn of buikpijn hebben, om de zaak een beetje te verdoezelen. Die vent krijgt dan zo'n kompassie dat ze nog een druppel krijgen en d'er zelfs nog ene mogen tegoed houden. Geef mij een bonnetje Irma. Ja, ja, die vliegende kraai, hé meneer Dammekens...

SIS : Dat is juist Octaaf, een vliegende kraai vangt meer dan een zittende. Dat is lang geweten.

OCTAAF : En de schoolmeesters, hé meneer Dammekens, de schoolmeesters...

SIS : Gaan die ook om een druppelke in de voornoen ?

OCTAAF : Dat zal ik alzo nog niet zeggen, dat doen ze wel als ze conferentie hebben of vakantie, en vakantie hebben ze drie vierden van het jaar, maar die schoolmeesters...weet gij wat het voornaamste meubel is in hun klas ?

SIS : Het bord zeker ?

OCTAAF : Mis, meneer Dammekens, mis, totaal mis. Hun stoel, jajaja, daar verschiet gij van hé. Maar hun stoel dat is het voornaamste meubel. Waar zitten ze in de stille denkoefeningen ? In de leesles ? In de godsdienstles ? De les van geschiedenis ? Aardrijkskunde ? Op hun stoel. En waar zitten ze als ze moe zijn van dat zwaar stuk krijgt op te heffen ? Op hun stoel. Toets langs hier en proef langs daar. Geen vijf oefeningskens, geen tien, maar honderd. Ik heb de laatste toets gezien van onze kleine, onze Louis, die dit jaar zijn plechtige communie moet doen. Honderd oefeningen. Het duurt minstens twee uur om ze allemaal in te vullen. En waar moet de meester dan zitten terwijl dat die gasten een uur of twee aan het zwoegen zijn ? Op zijn stoel. Ik zeg het, de stoel daar komt het op aan, juist gelijk de zetel voor de parlementairen in Brussel, maar de die zitten er niet veel in. Zeker niet zoveel als de schoolmeesters.

SIS : Gij kunt gelijk hebben.

OCTAAF : Ik heb gelijk meneer, ik heb altijd gelijk. Santé.

SIS : Nog een druppelke ?

OCTAAF : Een kleintje dan, maar liefst van boven vol.

SIS : Alstublieft.

OCTAAF : En zie dat hebben wij niet. Wij moeten geen tandpijn of geen buikpijn fingeren, wij krijgen toch geen druppel, allez niet zo gemakkelijk. En wij kunnen toch moeilijk een stoel meesleuren op onze ronde. En er zijn toch zo weinig mensen die dat verstaan, die dat begrijpen welk een belangrijke rol een facteur heeft en die spontaan zeggen, geef de facteur een stoel en een druppel. Gezondheid meneer Dammekens.

SIS : Santé.

OCTAAF : Eigenlijk heette gij Frans hé.

SIS : Ja.

OCTAAF : Ik weet dat.

SIS : Van de brieven.

OCTAAF : Van de brieven, neen, neen, neen. Van de kiezerslijsten. Ik lees iederen avond de kiezerslijsten. Er is eens een kiezerslijst verloren gegaan in de post en na de kiezing, ze had dan toch geen belang meer, heb ik ze gevonden. En nu lees ik alle avonden de kiezerslijsten.

SIS : Interessante lectuur.

OCTAAF : Zeer interessant, meneer Dammekens, zeer interessant.

SIS : En vandaar weet gij dat ik Frans heet.

OCTAAF : 't Is te zeggen. Ik wist dat eigenlijk al.

SIS : Ja, en hoe ?

OCTAAF : Van mijn broer. Die heeft met u in de klas gezeten in 't college, bij de leeuwentemmer.

SIS : De leeuwentemmer, wie is dat ?

OCTAAF : Meester Vander Gucht. Kent gij hem niet meer ?

SIS : Er is geen mens die hem beter kent.

OCTAAF : Kent gij nog mijn broer. Cyriel Bovendaarde... ?

SIS : Cyriel Bovendaarde...Cyriel Bovendaarde...

OCTAAF : Snottebelle. Ja, snottebelle, gelijk dat wij zeggen.

SIS : Ja, ja, ik ken hem. Hoe is het met uw broer ?

OCTAAF : Goed, goed. Hij boert in de streek van Waver. Geen klein boerke zulle. Neen, een hereboer met meiden en knechten. 't Is eigenlijk de enigste die de stiel van thuis overgepakt heeft.. boer. Allez, boer goddomme, een man van de natuur.